

Sendinevnd til Grønlands

Siðst í hesum mánaða verða samráðingar í Godthaab millum føroyska sendinevnd og Grønlandska landsráðið um ymisk fiskirættindi føroyinga í Grønlandi.

Um 20. april verður farið úr Føroyum, samráðingarnævndin verður væntuliga við limum úr lögtinginum og við lögmanni sum leiðara.

BLAÐIÐ

Orsakað av at annar av prentarunum á prentsmiðju blaðsins skal luttaka á prentaraskeiði í Danmark, verða vit tverriðir avmarkaða blaðút-gávuna frá nú av og tær komandi seks vikurnar.

Í hesum tíðarskeiði kemur blaðið í vanligari stødd mikudag, meðan óvist er við leygdagsblaðnum.

Stjórnin í Egypt hevur sum gávu latið Vesturtýsklandi eitt forntíðar-kapell sum tókki fyri hjálp úr Týsklandi at bjarga víðismikla Kalabsha-templinum, ið hött var av Nil-ánni aftaná at Assuanbyrgingin varð opnað.

Sjómansskattur fyri føroysku farmaskipini

Tjóðveidisflokkurin hevur lagt fram uppskot um at áleggja landsstýrinum at gera reglur um sjómansskatt fyri teir menn, sum sigla við føroyskum farmaskipum

Meirilutin í skattanevndini (Agnar Nielsen, Poul J. Olsen og Hilmar Bech, siga sum sína áskoðan:

Í viðmerkingunum til uppskotið verður sagt, at trupulleikar ofta standast av at fáa kvalifiseraða manning til føroysku farmaskipini, m. a. tí at skattliga eru hesir verri fyri enn teir, sum sigla við útlandskum farmaskipum; men meirilutin heldur ikki at hetta loysir spurningin, tí hóast tað, at danir t. d. góvu siglingarmonnum teirra munandi skattalettur, so varð trotið á yvirmonnum líka stórt í danska handelsflotanum fyri tað, men ikki fyrr enn hesir sjómenn finga betri arbeiðsviðurskifti, sum t. d. tað at vera styttri tíð burtur frá heiminum, fór tað at gerast lettari at fáa betri útbúna manning til farmaskip teirra.

Nevndin hevur søkt ser upplýsingar um lónarviðurskiftini

hjá teimum, sum sigla við føroyskum farmaskipum.

Gjøgnum ríkisumboðið hevur eisini verið roynt at fáa til

vega upplýsingar um hvussu lónin liggur hjá teimum, sum sigla við donskum coastarum, men hesar upplýsingar hevur ikki eydnast at fáa, tí upplýst verður, at eingin sáttmáli er fyri coastarasigling í Danmark, men hvørt felag ser hevur sínar serligu lónaravtalur við manningarnar.

Meirilutin í nevndini heldur, at um lónar- og arbeiðs-

viðurskiftini hjá siglandi monnum við føroyskum farmaskipum vóru bót munandi, tá vildi tað verið lettari at menna hesi; tó áðanar meirilutin, at tað skattliga er ein vissur munur millum teir sum sigla við útlandskum og føroyskum farmaskipum, men tað er tó bót um henda ójavna við broytingunum í skattalógini, stutt fyri jól, hareftir teir sum sigla við føroyskum farmaskipum fáa sama frádrátt, sum okkara fiskimenn á langfarmskipum.

Hesin frádráttur er nú frá 125 kr. til 200 kr. fyri hvønn mánað alt eftir sum inntøkan er.

2,3 milj. roykja í Danmark

Hvørt 10. deyðsfall í Danmark er orsakað av tubbaki. Í USA hevur læknavísindin prógvað, at sigarettroykjarar líva 4-5 ár styttri enn ikkiroykjarar. Stórrøykjarar líva 8-9 ár styttri.

Í Onglandi missa roykjarar so nógv arbeiðsdagar áðrenn teir eru 65 ár, at tað svarar til, at 20.000 mans vórðu skotin í 58 ára aldrinum.

Roykjandi kvinnur, sum eru

við barn, kunnu rokna við at fæða børn, sum vega ca. 200 gr. minni enn ikki-roykjandi.

Børn, ið byrja at roykja áðrenn tey eru 15 ár, kunnu rokna við tvífalt so stórar deyðsrísiko sum, ið ikki byrja at roykja fyrr enn tey eru 30 ár.

Sigar- og pípuroykjarar fáa kreft í barkan 4-5 ferðir oftari enn ikki-roykjarar.

Tubbaksroyking og parantosa hava neyvt samband hvørt við annað.

Roykjarar doyggja áðrenn tíðina, tey ið ikki doyggja verða avlamin og eldst ov skjótt.

* * *

Hetta eru fakta, sum dr. med. Tage Egemose, serfrøðingur í lungnasjúkum drøgur fram í viðmerkingum, hann í »Aktuelle« hevur í samband við svari, sum danski innviðisráðharrin Egon Jensen hevur havt um spurningin at banna reklamu fyri tubaksvörum, og hann leggur afturat:

Er den nye, frivillige aftale med tobaksbranchen om visse begrænsninger i tobaksreklamen ikke helt enkelt et mægtløst klotset forsøg på at stikke offentligheden blår i øjnene? Er det andet end et forsøg på at forsvare en amoralisk og samfundsskadelig reklameaktivitet, der som smittevejen må bære et tungt ansvar for sin andel i en stadig voksende lungekræftepidemi?

Indenrigsministeren finder det hyklerisk, at man angriber reklamen i stedet for at forlange forbud mod selve produktionen af tobaksvarer... men enhver vil vide, at et for-

bud bare ville betyde illegal produktion og smugleri.

Når det gælder notorisk sundhedsfarlige produkter som tobak, er den ingen — hverken politiske, økonomiske eller erhvervsmæssige — interesse, som blot i mindste måde kan retfærdiggøre en reklameaktivitet, som glorificerer og stimulerer befolkningens rygevaner. Det er en hån mod legevidenskabelige kendsgerninger. Det modarbejder samfundets oplysningsarbejde om risiko ved rygning — og det demonstrerer de implicerede erhvervsgruppers åbenlyse menneskeforagt og manglende samfundsansvar. Må jeg minde om, at »minister« betyder »tjener« — og at en minister vel skal tjene hele folket — ikke blot snævre erhvervsinteresser. Hvem er egentlig hykleren i dette selsomme spil?

I dette forår vides lovforslaget om for mod tobaksreklamer gennemført i Norge. Fire af de fem største partier har forbudet på partiprogrammet.

Hvornår vil politikerne i Danmark også indse, at tobaksreklamer er bevidst smittespredning?

Spredning af rygevanen sker især på grund af eksemplets magt: rygende forældre, lærere, læger — og »kendte folk«, der ryger på TV-skærmen. Og på grund af tobaksreklamen, der — som al anden reklame — har til formål at sælge mer!

Det er urealistisk at tænke sig produktion af tobaksvarer forbudt. Vi kan heller ikke vaccinere folk mod at ryge — men vi kan angribe »smittevejen« — reklamen.

Gennem en intensiv og permanent oplysningskampagne må vi søge at neutralisere reklamens bevidste forherligelse og stimulering af tobaksrygningen.

ÚR BÝRÁÐNUM:

Fíggjarætlan býráðsins samtykt við 10 atkvøðum

Kjartan Mohr rýmdi av fundinum

Á seinasta býráðsfundi vóru allir mottir. J. Danberg, Sofus Sivertsen og Borge Persson vóru ikki á fundi, men eykamenn teirra Marius Weihe, Olaf Andreasen og Arnbjørn Olsen vóru mottir í teirra stað.

Í alt 8 mál vóru á skránni har imillum fíggjarætlan kommununnar fyri 1972/73, keyp av krana til Vestaru vág og mál viðv. samanlegging av Tórshavn og Kaldbaks kommunu.

Kjartan Mohr greiddi frá einum brævi, ið hann hevði sent til landsstýrið viðv. tí, at hann var koyrdur úr samgonguni og úr øllum nevndum býráðsins. Hanna visti á, at í býarplansnevndina átti hann ið hvussu er at sita, tá ið

henda nevnd taldi 7 limir. Hann segði eisini, at hann vildi ikki stemma fyri fíggjarætlanini, av tí, at hann var hildin uttanfyri allastaðni í býráðnum. Síðani rýmdi hann av fundi.

Málið vóru annars hesi:

Tilráðingar frá kassanævndini

a) Fíggjarætlan kommununnar fyri 1972/73. Eftir at býráðið á fundi hin 10. mars 1972 hevði viðgjørt uppskotið frá teimum ymsu nevndunum til fíggjarætlan fyri 1972/73 og á fundi hin 21. mars 1972 hevði samtykt ikki at áleggja vatn- og renovatiónsgjald, var uppskot um niðurskurð av fíggjar-

Kjartan Mohr

ætlanaruppskotinum frá 10. mars 1972 gjørt. Hetta uppskot, ið var uttan avskrivningar, soleiðis at avdráttarburteggj-ingarnar stóðu við fullum tali

Framhald á 3. síðu. (1)